

Prof. dr. Eglė Kačkutė-Hagan	ORCID https://orcid.org/0000-0003-0474-9329
Ekologinis posūkis šiuolaikinėje prancūzakalbių moterų literatūroje	Eco-turn in Contemporary Women's Writing in French
<p>Klimato kaita ir su ja susijusios klimato katastrofos tampa vis svarbesne šiuolaikinės literatūros tema bent jau nuo Jean-Jacques Rousseau <i>grįžimo į gamtą</i> idėjos. Šiuolaikinėje literatūroje prancūzų kalba ši tema itin plačiai ir įvairiai nagrinėjama todėl, kad prancūzų kalba rašoma literatūra yra globali ir apima ne tik žemyninės Prancūzijos aktualijas, bet ir kitų, klimato kaitos itin dramatiškai paveiktų kraštų literatūrą. Ekokritikos teorija plačiai taikoma visuose humanitariniuose moksluose tarptautinėje ir Lietuvos akademinėje erdvėje, ypač filosofijoje (Žukauskaitė 2023), tačiau ir literatūrologijoje (Šlapkauskaitė 2022). Prancūzų literatūrologijoje arba literatūros prancūzų kalba studijoms šios prieigos taikymas sietinas su keliomis svarbiomis filosofinėmis studijomis: Félix Guattari <i>Trys ekologijos (Les Trois écologies 1989)</i>; Michel Serres <i>Prigimtinė sutartis (Le Contrat naturel 1990)</i> ir Philippe Descola <i>Anapus gamtos ir kultūros (Par-delà nature et culture (2005)</i>). Tačiau netrukus imtos taikyti ir JAV mokslininkų siūlomos teorijos ekologiniam prancūzų literatūros kanono perskaitymui, pvz. Sara Buekens (2020) permąsto prancūzų literatūrą nuo antro pasaulinio karo, teigdama, kad ši katastrofa privertė radikaliai permąstyti žmogaus vietą pasaulyje ir suabejoti tradicinio humanizmo vertybėmis taip pat ir žmonių santykį su gamta. Tačiau ekofeminizmo idėjos (Françoise d'Eaubonne 1974) yra kur kas mažiau išplėtotos. Šiuolaikinė literatūra prancūzų kalba, ypač šiuolaikinė moterų literatūra prancūzų kalba, šia tema kol kas sistemingai neaptarta, nors akivaizdžiai ryškėja reikšmingas tekstų</p>	<p>Climate change and natural disasters have become an increasingly important theme in contemporary literature, at least since Jean-Jacques Rousseau's idea of the return to nature. In contemporary French-language literature, this theme is explored extensively and in a variety of ways because French-language literature is global in nature and explores not only the current events of mainland France, but also the literature of other countries that have been particularly dramatically affected by climate change. The theory of ecocriticism is widely applied in all humanities in the international and in Lithuanian academic space, especially in philosophy (Žukauskaitė 2023), but also in literary studies (Šlapkauskaitė 2022). In French literary studies or studies of French-language literature, the use of this approach is linked to several important philosophical studies: Félix Guattari's <i>Three Ecologies (Les Trois écologies, 1989)</i>; Michel Serres' <i>The Natural Contract (Le Contrat naturel, 1990)</i> and Philippe Descola's <i>Beyond Nature and Culture (Par-delà nature et culture, 2005)</i>. However, theories of ecocriticism proposed by US scholars were quick to be used to read the French literary canon e.g. Sara Buekens (2020) rethinks French literature since World War II, arguing that this catastrophe forced a radical rethinking of humanity's place in the world and called into question the values of traditional humanism as well as humanity's relationship with nature.</p> <p>However, the ideas of ecofeminism (Françoise d'Eaubonne 1974) are much less developed. Contemporary French-language literature, especially contemporary French-language women's writing on this topic, has not yet been systematically discussed,</p>

korpusas, pvz. Marie Darrieussecq *White* (2003), Nathacha Appanah *Tropique de la violence* (2016) Véronique Tadjo *En compagnie des hommes* (2017), Sibylle Grimbart *Le dernier des siens* (2022).

although a significant body of texts is clearly emerging, e.g. Marie Darrieussecq *White* (2003), Nathacha Appanah *Tropique de la violence* (2016) Véronique Tadjo *En compagnie des hommes* (2017), Sibylle Grimbart *Le dernier des siens* (2022).